

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 760/2021
08.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић адвокат из ..., против тужене Основне школе „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Милан Плећаш адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2194/20 од 21.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 08.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2194/20 од 21.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2194/20 од 21.09.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П1 125/2019 од 05.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена на исплату припадајућих трошкова за долазак и одлазак са рада за период од 01.02.2016. године до 01.02.2019. године у износу од 74.079,69 динара са законском затезном каматом од 12.05.2020. године и износа од 24.942,61 динар по основу обрачунате законске затезне камате почев од дана доспећа до 12.05.2020. године, као и да јој надокнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности одлуке. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да надокнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 33.000,00 динара у року од осам дана од дана пресуђења, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиље за ослобађање од обавезе плаћања судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2194/20 од 21.09.2020. године одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Врбасу П1 125/2019 од 05.06.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је на основу члана 404. ЗПП благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права (посебна ревизија).

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о дозвољености тужилине посебне ревизије Врховни касациони суд је закључио да је потребно дозволити одлучивање о ревизији ради уједначавања судске праксе, јер другостепене пресуде донете у истим или битно истоветним чињенично правним споровима које су приложене уз ревизију и одговор на ревизију указују на неуједначеност судске праксе.

Из тог разлога, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужилина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене. У спорном периоду тужена није плаћала тужили накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада. Тужила је на посао долазила бициклом или пешке а понекад је, када ради наставе носи већи број наставних средстава, до посла својим возилом превезао супруг. Удаљеност тужилиног стана до службеног улаза у зграду туженог у улици Данила Бојовића износи ...м, а до улаза у улици Палих бораца ...м. Пут од свог стана до службеног улаза тужила пешице пређе за ... минута. Између куће у којој тужила станује и аутобуске станице испред тужене школе нема станице за аутобусе. Висина укупног потраживања тужиле за трошкове превоза у спорном периоду, као и висина обрачунате законске затезне камате од доспелости сваког појединачног потраживања до дана вештачења, утврђена је налазом вештака од 12.05.2020. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика одбили тужбени захтев. По становишту судова, код утврђених чињеница о удаљености од тужилиног места становања до места рада и некоришћења услуга градског превоза за долазак на рад и одлазак са рада, тужила није имала стварне трошкове по том основу и зато њен захтев за њихову накнаду није основан.

Овакво правно становиште прихвата и Врховни касациони суд, због чега наводе ревизије о погрешној примени материјалног права сматра неоснованим.

Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном

саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз (тачка 1). Према члану 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада у висини превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међумесни) која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Према правном ставу који је Врховни касациони суд, у вршењу надлежности из члана 31. Закона о уређењу судова усвојио на седници Грађанског одељења од 05.04.2016. године, ако послодавац није утврдио општим актом услове и критеријуме за превоз запослених од места становања до посла, право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла имају сви запослени осим ако би по разумној оцени такав захтев био очигледно неоснован, с тим да претходно обраћање послодавцу за остваривање права на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла није услов за покретање судског поступка.

Тумачећи наведене одредбе Закона о раду и Посебног колективног уговора, доводећи их у везу и са изложеним правним ставом, Врховни касациони суд је закључио да одлука о основаности тужбеног захтева којим се тражи накнада трошкова за долазак на рад и одлазак са рада зависи од чињеница утврђених у сваком конкретном случају, и да се право сваког запосленог на ове трошкове не може претворити у његову злоупотребу тако што би се признало и оном запосленом који такве трошкове стварно није ни имао.

Управо је то случај у овом спору. Удаљеност тужиљиног места становања до места рада је 600м. Тужилца је на посао долазила пешице и на тај начин ову раздаљину прелазила за око седам минута. Она није користила услуге градског превоза, па зато по том основу није имала трошкове ни за појединачну аутобуску карту нити за претплатну месечну карту. У таквој ситуацији, по оцени ревизијског суда, раздаљина између тужиљиног места становања и рада по разумној оцени не оправдава удовољавању њеном захтеву за накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, које стварно није имала, без обзира што Закон о раду и Посебан колективни уговор не условљавају право на ове трошкове удаљеношћу места становања запосленог од места његовог рада.

Из ових разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Захтеви обе странке за накнаду трошкова поступка по ревизији нису основани јер тужилца није успела у поступку по том ванредном правном леку, а трошкови туженог за одговор на ревизију по оцени Врховног касационог суда нису били нужни: Због тога је на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. и чланом 154. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић